

Πάντα στις «Φοίνισσες» του Ευριπίδη, ο αγγελιαφόρος που επέστρεψε, είχε να πει φοβερά πράγματα στον Κρέοντα. Ανύποπτος αυτός, είχε έλθει να ζητήσει από την αδελφή του, Ιοκάστη, να στολίζει τον νεκρό γιο του, τον εκούσια θυσιασμένο Μενοικέα. Η αφήγηση των συμβάντων ξεκινά από εκεί όπου είχε σταματήσει, όταν μιλούσε στην Ιοκάστη. Του λέει ο αγγελιαφόρος:

«Σα στολιστήκανε με τα χάλκινα τα όπλα τους τα παλικάρια του γέρο Οιδίπου, ήρθανε μαζί τους και δυο αρχηγοί ανάμεσα στους δυο στρατούς και τους στήσανε αντικριστούς τους δυο στρατηγούς, όπως γίνεται σε αγώνα όπου δυο μονομαχούν. Γυρίζει κατά το Άργος τα μάτια του ο Πολυνείκης και ζητώντας μίαν άπρεπη νίκη, να σκοτώσει τον αδερφό του, λέει ετούτη την προσευχή: “Δέσποινα Ήρα, δικός σου είμαι, αφού παντρεύτηκα την κόρη του Άδραστου και κάθομαι στον τόπο σου (το Άργος ήταν αφιερωμένο στην Ήρα που έγινε η δεύτερη πατρίδα του Πολυνείκη), και γι’ αυτό αξιώσέ με να σκοτώσω τον αδερφό μου και στητός αντίκρου του νικηφόρο το δεξί μου χέρι στο αίμα του να βάψω”. Τότε σε πολλούς ανεβαίνανε τα δάκρυα στα μάτια για τη συμφορά, σα βάζανε με το νου τους πόσο μεγάλη ήτανε, ρίξανε γύρω τους ματιές και κοιτάζανε ο ένας τον άλλο.

»Κι ο Ετεοκλής έριξε τα βλέμματά του στο ναό της χρυσάσπιδας Παλλάδας κι είπε ετούτη την προσευχή: “Κόρη του Δία, αξιώσέ με να τινάξω από σιμά θριαμβευτικό το κοντάρι μου στο στήθος του αδερφού μου από τούτο μου το χέρι και να τον σκοτώσω που ήρθε να κουρσέψει την πατρίδα”».

Χωρίς να πάρει ανάσα, ο αγγελιαφόρος συνεχίζει:

«Αφού ορμητικός σαν νυχτερινή φωτιά τινάχτηκε ο αχός σάλπιγγας τυρρηνικής, σύνθημα μάχης φονικής, χιμήσανε με φοβερή ορμή ο ένας καταπάνω στον άλλο. Και σαν κάπροι τρίζοντας τα σκληρά σαγόνια τους συναπαντηθήκανε με τα γένια τους μουσκεμένα από τον αφρό. Ορμούσανε με τα κοντάρια* μα μούλωνε ο καθένας τους κάτω από την ασπίδα του, για να γλιστράει δίχως αποτέλεσμα το σίδερο. Κι άμα έβλεπε ο ένας να ξεπροβάλει απάνω από το γύρο της ασπίδας το πρόσωπο του άλλου, κατά κει ζύγιαζε τη λόγχη του, ποθώντας να τον προφτάσει με την αιχμή. Με γνώση όμως κολλούσαν το μάτι τους στων ασπίδων τα κεγχρώματα (τριπούλες σε μέγεθος κόκκου κεχριού, μέσα από τις οποίες μπορούσε καθένας τους να βλέπει τον αντίπαλό του), για να μη μπορεί να κάνει το κοντάρι τίποτα. Κι ιδρώτας περισσότερος στα κορμιά αυτών που τους θωρούσαν έτρεχε από το φόβο για το

δικό τους άνθρωπο παρά σ' αυτών που πολεμούσαν.

»Κάνοντας ο Ετεοκλής να σπρώξει μια πέτρα, που κυλούσε κάτω από τα πόδια του, φέρνει την άκρη του ποδιού του έξω από την ασπίδα. Κι ο Πολυνείκης, σαν είδε να προσφέρεται στο σίδερο ένα μέρος για χτύπημα, πέφτει απάνω του με τ' αργεϊτικό κοντάρι και του περνάει την κνήμη πέρα – πέρα. Τότε όλος ο στρατός των Δαναϊδών ν μεγαλόφωνα αλάλαξε. Και σ' αυτή του την αγωνία ο πρωτολαβωμένος βλέπει ασκέπαστο από την ασπίδα τον ώμο του Πολυνείκη και με ορμή του 'μπηξε κατάστηθα τη λόγχη και ξανάδωσε στους Καδμείους τη χαρά, μα έσπασε την άκρη του κονταριού του. Σαν έφτασε να μην έχει κοντάρι, αποτραβιέται πισωπατώντας, ένα κοτρόνι αρπάζει και του ρίχνει και του 'σπασε στη μέση το κοντάρι. Σαν ξαρματωθήκανε από τα κοντάρια και των δυονών τα χέρια, ίδιος ήταν και για τους δυο ο Άρης.

»Υστερα απ' αυτό φουχτώνουν τα σπαθιά τους, σιμώνει ο ένας τον άλλο, κολλούν τις ασπίδες και κάνουνε μεγάλο βρόντο μάχης σαν πέσανε κι από τη μια κι από την άλλη μεριά ο ένας επανωθιά στον άλλο. Και ο Ετεοκλής θυμήθηκε την πονηριά των Θεσσαλών και κάπως τεχνικά την έβαλε στη δική μας τη συνηθισμένη πάλη. Αποτραβιέται από τη μάχη και φέρνει προς τα πίσω το ζερβό του πόδι, ενώ φύλαγε μπροστά με την ασπίδα τα λαγαρά της κοιλιάς του, και σαν πρόβαλε το δεξί του, του κατέβασε το σπαθί στον αφαλό και του το κάρφωσε στα σφοντύλια της ραχοκοκαλιάς. Λαγόνια και κοιλιά μαζί τα διπλώνει ο άμοιρος ο Πολυνείκης και πέφτει κάτω μ' αιμάτινες σταλαματιές. Κι ο άλλος, θαρρώντας πως είναι νικητής και κέρδισε στη μάχη, πέταξε το σπαθί του καταγής και τον ξαρμάτωνε, χωρίς να φυλάγεται, το νου του τον είχε μόνο στο ξαρμάτωμα. Αυτό είναι που τον έριξε κάτω. Γιατί ο Πολυνείκης, που πρώτος είχε πέσει, ενώ αδύναμη ήταν η ανάσα του, το σπαθί του όμως δεν τ' άφηνε μέσα στο θλιβερό του πέσιμο* και με δυσκολία βέβαια, μα του το 'μπηξε του Ετεοκλή στο συκώτι.

»Έτσι κι οι δυο δαγκάσανε το χώμα και είναι πεσμένοι πλάι – πλάι και τίνος είναι η νίκη δεν την ξεχωρίσανε».

(τελευταία επεξεργασία, 2 Δεκεμβρίου 2021)

